BACCHVS

ORBIS DOMINVS,

Ipsis Bacchanaliorum Ferijs
Comicè
Ab ipsa pueritia, ad vsq; senectam & tumulum
deductus.

ET

I. P. M. G. N.

Dominis,

Item

Famatis, Honoratis, Laboriosisq;
Viris,
&c. &c. &c.

Quicunq
Vel sub Hedera, vel sub quouis alio signo Baccho militant,
&
Cremato, Cereuisiæ, Mulso, Vino,
Cretensi, Vngarico, Hispanico, Gallico, &c. &c.
Addictissimi sunt,

DEDICATVS.

Viuite, sed fati memores, tumuliq; Paterni.

VARSAVIÆ, Apud Viduam, & Hæred: Petri Elert S. R. M. Typogr. 1644.

PROLOGVS

Rem tempori accommodatam exhibendam proponit. Rzecz czásowi przystosowáną wystáwić obiecuie.

ACTVS I.

Pueritia Bacchi.

1. Iouis dat optionem Baccho rem sibi consecrandam eligendi; Cui præ omnibus Botrus placet. Iowiß dáie ná wolą Bachusowi / áby sobie co vpodobał do poświecánia; Ktoremu ze wßytkich rzeczy podoba sie grono Winá.

2. Iouis (præscripta viuendi methodo) Bacchvm Magistro erudiendum tradit, quo cum iturus ad scholam puer Lagenam cingulo Appendit. Iowiß (opisawßy sposob życia) Bachusá Mistrzowi oddáie ná náukę/ z ktorym chłopie idąc do ßkoł Miásto Káłámarzá Flászę bierze.

Bacchus saltando pedem offendit, hinc erumpens in eiulatus, hos aliter sedare nequit, nisi vini ternis caliculis emulsis. Bachus w tańcu obráziwßy nogę płáczu vkoić niemoże / áż spełniwßy trzy kielißki winá.

4. Bac-

4. Bacchus triſtior, aduentu condiſcipulorum exhilaratus, tractat hos liberaliter, & abeuntes ad Recreationem comitatur. Smutny Bachus / vćieſzywſzy ſię z przyśćia wſpołuczniow ſwoich / częſtuie tychże hoynie / y z odchodzącymi ná rekreátyą odchodźi.

5. Reduces ex Recreatione condiſcipulos tractat Bacchus, à quibus inuitatus ad Choreas, diſcedit. Powracáiących ſię z przechadzki ſwych wſpołvczniow częſtuie Bachus / od ktorych potym ná politykę záproſzony odchodźi.

ACTVS II.

Iuuentus Bacchi.

1. Bacchus vadens ad Diogenem audiendũ trahit ſympalæſtritam ad Popinam, bibiturq́; hîc liberaliſsimè. Bachus idąc ná Philozofią záćiąga ná goſpodę kompaná: Tu ſię racżą hoynie.

2. Iuuenibus partim globo plũbeo, partim ſagittâ metam petẽtibus, Bacchus ſagittâ ſcyphũ tacturus meliùs ore tangit & exhaurit. Gdy młodź częśćią z łukow / częśćią z piſtoletow do celu / Bachus z łuku do kuflá zmierza / ále prędzey weń gębą niżeli ſtrzałą vgadza.

3. Inſtituitur Academica declamatio, laudanteque vno Iuuenum Philoſophos, alio Rheto-

thores, Pöetas tertio, Bacchus artem bibendi celebrat, vehitque ad sidera. Gdy według szkolnego zwyczáiu ieden z młodzi Philozofow/ drugi Krasomowcow/ Poetow wysławia trzeci/ Bachus nákoniec náukę picia aż pod niebo wynosi.

4. Nactus Achaten Bacchus, qui sine ruga poculum exhaurit, statuit cum eodem amicitiæ fœdus quod iuramẽto vtrinq; confirmatur. Bachus przybrawszy kompaná sobie rownego w piciu/ z onymże przyiaźń záwiera/ ktora przysięga potwierdza się.

5. JnuitatBacchus Commilitones ad conuiuium, quos vt munificè tractet, Arma, Vestes, oppignorat; & seminudus Conuiuas tractat. Záprasza Bachus nábánkiet gośći/ ktorych áby przystoynie vraczył/ Broń y suknie zástáwia/ á sam práwie nági Záproszonych raczy.

6. Trahitur Bacchus à Cõmilitone ad templum pro Concione audienda, sed Nudipes recusat ire; inuitatus tamen ab alio, vt secum vini sumpturus haustum veniat, libens consentit, & vadit. Jeden z Kompanow záprasza z soba Bachusá do Kośćiołá ná Kazánie/ ále Bachus iść boso odmawia: záproszony iednák od drugiego ná kieliszek winá/ z chęćia zezwoliwszy idźie.

7. Consulit Zingaros Bacchus de statu suo, qui prædicunt eum Magistrum Nouæ futurũ

Artis

Artis; vxorem habiturum nullam, prolem numeroſiſſimam, tandem ſenio confectum Epiſtomio occiſum iri. Radzi ſie Cygánow Bachus o przyßłym ſtanie ſwoim/ ktorzy wrożą mu/ iż nowey náuki miſtrzem bedzie/nieznáiąc żony potomſtwo niezliczone mieć ma: ná koniec w ſtároſći czopem zábity poleże.

ACTVS III.

Ætas Virilis Bacchi.

1. Bacchus pro prima Laurea diſputat & defendens egregiè Vinum non eſſe ex orbe proſcribendum, Laureâ donatur. Bachus o pirwßy Miſtrzowſtwá ſtopień diſputuie / y broniąc rácyámi / áby wino z świátłá nie było zgłádzone / odbiera w nagrodę wieniec Laurowy.

2. Promulgat Bacchus per Præconem ſe traditurum Artem bibendi, confluuntque multi ad eius Auditorium. Ogłaßa Bachus przez Woznego/ iż náukę picia ma trádowáć: ná ktorey Lekcyą wiele Vczniow ſchodzi ſie.

3. Synopſim Artis ſuæ (ipſa priùs commendata) diſcipulis Bacchus proponit. Krotkie zebránie náuki ſwoiey (ſáme wprzod zálećiwßy náukę) vczniom ſwoim Bachus opowiáda.

4. Inclareſcit Bacchus cum Arte ſua per o-

omnes

mnes Orbis oras, cuius vt peritior duobus alijs Candidatis, ad omnium gentium administrandum imperium concordibus eligitur calculis. Ogłaßa śie Bachus po wßyſtkim świećie z náuką ſwoią / y iáko w niey biegleyßy nád inßych dwoch Kándydatow / zgodnymi głoſy / wßyſtkie w moc odbiera Páńſtwá.

5. Quoſdam Abſtemios, reſiſtentes Electioni ſuæ, ad ſe inuitatos, ſcyphis dementat Bacchus: qui poſt Bacchum approbant, æternoſq; ei precantur annos. Niektorzy ſkromnieyßego żywotá ná Elekcyą Bachuſá nie zezwáláią / tych wezwawßy do śiebie Bachus czeſtuie / y ták przy dobrey myśli Bachuſá przyznáią zá Páná / y wiecznych mu lat życzą.

ACTVS IV.

Bacchi ſenectus, mors, tumulus.

1. Bacchus conſulit Medicos de ratione ſanitatis tuendæ, quos temperantiam ſuadentes reijcit, & conſilio Vngari paret, quòd is ad propoſitum quatuor Vini vaſa vno euacuenda die affirmet. Bachus dokłáda śie Medykow o przedłużeniu żywotá / ále tych ſkromnie żyć rádzacych gárdźi / á puβcza śie zá rádą iednego Węgrzyná z tych miar: iż dla przedłużenia zdrowia ná dźień beczek cztery winá wypić każe.

2. Con

2. Conuiuium ſuis Principibus inſtruit Bacchus, qui inter bibendum rixas incipiunt, & ſedatas reaſſumunt iterum; cumque vnus alteri vult ad caput Epiſtomium impingere errore Bacchum ſauciat lethaliter. Bánkiet ſwoim Senatorom ſpráwuie Bachus/ ktorzy przy dobrey myśli wſzczynáią zwádę / te vſpokoiwſzy raz/ powtarzáią drugi: y chcąc ieden drugiemu we łbie czop vtopić / przez nieoſtrożność Bachuſá śmiertelnie poráża.

3. Bacchus Medicum vocat, reiectiſque omnibus vnguentis, faces vini eligit, vulnerique iubet apponi. Bachus wzywa Medyká / ktorego wzgárdziwſzy recipe / plaſtr z lagru winnego káże ſobie przyłożyć do rány.

4. Teſtamentum facit Bacchus, legatque in eo varijs gentibus liquores varios: exhauſto tandem cantaro vini, inter amicorum manus cum Vino animam eructat, poſt cuius obitum pulſantur vitra. Teſtáment czyni Bachus / w ktorym leguie rożnym Narodom napoie rożne / potym ſpełniwſzy konew winá / z winem duſzę z śiebie wyrzuca / po ktorego śmierći dzwonią ſklenicámi.

5. Baccho iuſta perſoluuntur, qui terræ loco ſiliquis obrutus quieſcit, præfixâ tumulo inſcriptione. Pogrzeb Bachuſá odpráwuie ſię/ ktorego miáſto ziemie w ſtodzinách grzebią / przydawſzy nagrobek.

EPI-

EPILOGVS.

Opowiada Woźny iż ná krolestwo Bachusowe nástąpił Post / ktorego iáko nowego successora te vstáwy głosi. 1. Mięsá y nabiáłu nie ieść przez dni czterdzieśći. 2. Raz ieść ná dźień / y to o dwánastey / w południe. 3. Kolláćya nie ma przechodźić vncyi cztery / 4. Piiáć skromno. 5. Ná modlitwách y Bogomyślności czás trawić. 6. Swawolne ćiáło disciplinámi dręczyć. 7. Ná twárdey ziemi sypiáć. 8. Chrystusá ćierpiącego bole vważáć. 9. Dłużey nád godźin pięć nie sypiáć. 10. W Niedźiele / y Swięte dni przez pokutę grzechy gládźić y iáłmużnámi opłacáć. 11. Kto nie będźie mogł tego skutecznie wykonáć / o dispensátyą dołożyć się tych / ktorym należy / condere leges, & interpretari.

